

Toelichting Visualisatie Exportomstandigheden

Wat laat de visualisatie zien?

De visualisatie Exportomstandigheden is een door het CBS ontwikkeld overzicht om de ontwikkelingen van de export van goederen te analyseren en in context te plaatsen. Aan de hand van zes na econometrisch onderzoek geselecteerde indicatoren kan gevolgd worden of de omstandigheden zich gunstig of ongunstig ontwikkeld hebben voor de Nederlandse export.

Voor de Nederlandse export worden de omstandigheden in sterke mate bepaald door de ontwikkelingen op de belangrijkste afzetmarkten Duitsland en de eurozone, en door de ontwikkeling van de Nederlandse concurrentiepositie. De zes indicatoren zijn gekozen omdat zij een sterke samenhang met de Nederlandse export van goederen vertonen en met de hiervoor genoemde factoren. Samen leveren ze een beeld van de situatie voor de Nederlandse export. Ook kan de bijdrage van de individuele indicatoren in de exportomstandigheden worden afgelezen.

De visualisatie beschrijft niet een bepaalde verslagperiode, maar het beeld over de exportomstandigheden dat op een bepaald moment bestond. Eventuele bijstellingen in een onderliggende indicator leiden dan ook niet tot een bijstelling van het exportbeeld op een bepaald moment (de foto is al genomen).

Samenhang tussen indicatoren en export

De zes geselecteerde indicatoren zijn:

- Het saldo van positieve en negatieve antwoorden van de Nederlandse ondernemers in de industrie op de vraag: “Beoordeelt u de buitenlandse orderpositie als groot, normaal of klein?”;
- De jaar-op-jaar-mutatie van de reële effectieve wisselkoers;
- Het niveau van het producentenvertrouwen van de Duitse industrie;
- De jaar-op-jaar-mutatie van de industriële productie in Duitsland;
- Het niveau van het producentenvertrouwen van de industrie in de eurozone;
- Het saldo van positieve en negatieve antwoorden van de Europese ondernemers in de industrie op de vraag: “Beoordeelt u de buitenlandse orderpositie als groot, normaal of klein?”.

Na een uitgebreid selectieproces zijn bovenstaande indicatoren gekozen, omdat er een sterk verband is tussen deze indicatoren enerzijds en de uitvoer van goederen anderzijds. De uitvoer van goederen wordt grotendeels bepaald door de concurrentiepositie en economische ontwikkelingen op de belangrijkste

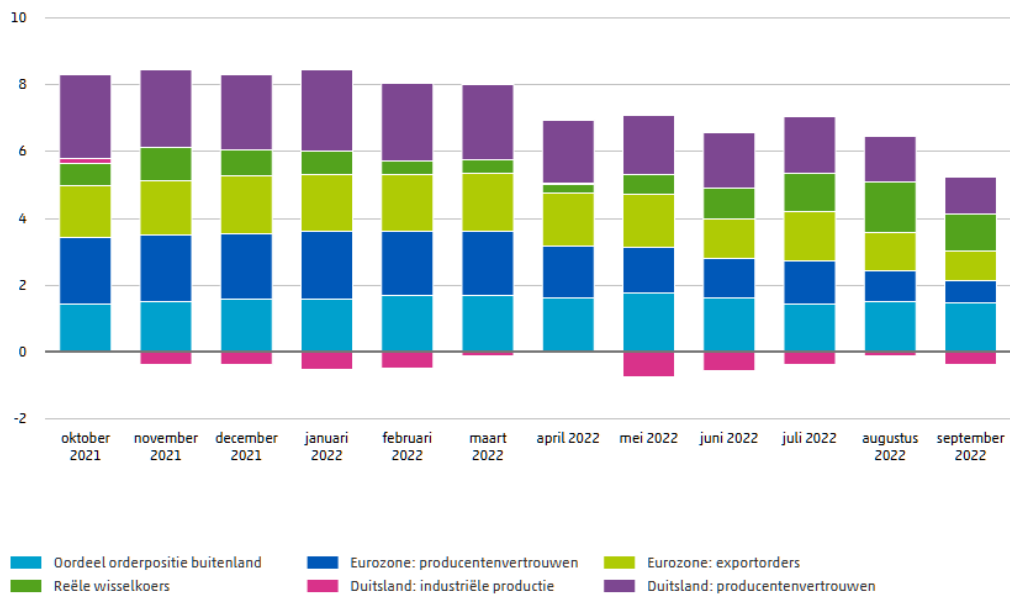
exportmarkten. De concurrentiepositie wordt voornamelijk bepaald door de relatieve kostenontwikkeling van het exportpakket, die weer wordt bepaald door wisselkoersontwikkelingen (en daarnaast natuurlijk door de ontwikkeling van de Nederlandse productiekosten). De reële effectieve wisselkoers is een benadering van de relatieve kostenontwikkeling.

De belangrijkste markt voor de Nederlandse export is de eurozone, en Duitsland in het bijzonder. Als daar de economische ontwikkelingen gunstig zijn, zal ook de vraag naar Nederlandse exportproducten toenemen. Het producentenvertrouwen in Duitsland respectievelijk de eurozone, het oordeel over de buitenlandse orderpositie van Europese ondernemers in de industrie en de industriële productie in Duitsland geven een indicatie van de economische situatie in Duitsland en de rest van de eurozone.

De werking en de interpretatie van de Exportomstandigheden

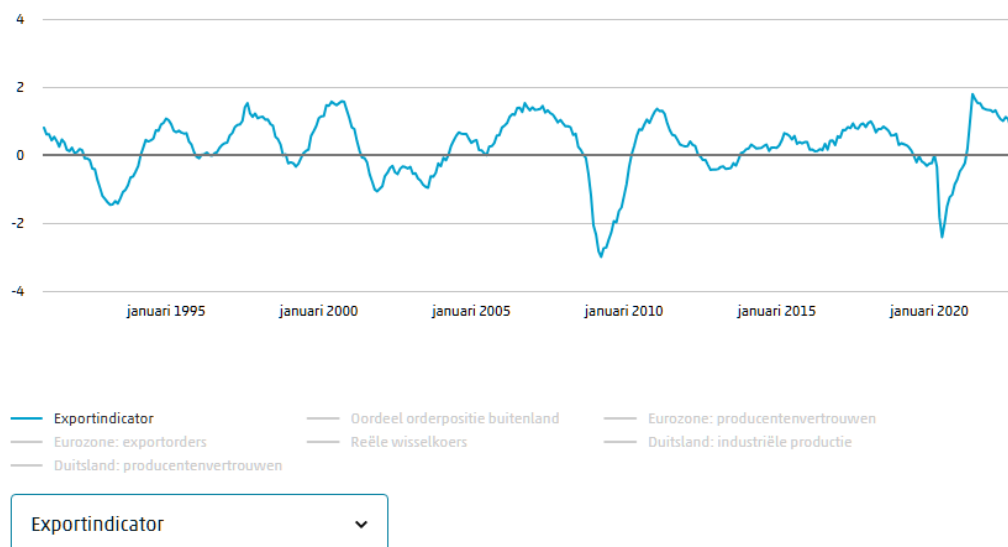
In de visualisatie worden de zes indicatoren gepresenteerd in een gestapelde kolomgrafiek (figuur 1). Voor elke indicator wordt een gestandaardiseerde waarde berekend. Een gestandaardiseerde waarde groter dan nul betekent dat deze indicator een gunstiger waarde dan gemiddeld heeft. Als de waarde kleiner dan nul is, heeft de indicator een minder gunstige waarde dan gemiddeld. In figuur 1 wordt een tijdsperiode van een jaar weergegeven.

Exportomstandigheden (gestandaardiseerd)

In figuur 2 is een tijdreeks van het gemiddelde van de Exportomstandigheden te zien. De zes indicatoren tellen hierin ieder voor een zesde mee. Verder kunnen ook de tijdreeksen van de individuele indicatoren gekozen worden.

Tijdreeks exportindicator (ongewogen gemiddelde van de 6 indicatoren)

Overigens is het van belang om te vermelden dat de waarden van de indicatoren in de visualisatie niet per se dezelfde verslagperiode betreffen. Eens per maand worden de Exportomstandigheden gepubliceerd. Bij publicatie worden de meest actuele beschikbare cijfers gepresenteerd, er wordt gekeken naar het beeld dat er op dat moment is.

De berekening van de gestandaardiseerde waarden in de visualisatie

Om de gestandaardiseerde waarde in het dashboard te berekenen, wordt eerst het meerjarengemiddelde van de originele waarde afgetrokken. Vervolgens wordt het verschil gedeeld door de standaarddeviatie.

In formulevorm:

Gestandaardiseerde waarde = (Originele waarde – meerjarengemiddelde)/(standaarddeviatie).

Bestedingenomstandigheden

De visualisatie Exportomstandigheden is één van de varianten van de bestedingenomstandigheden die het CBS publiceert. De

Consumptieomstandigheden en de Investeringsomstandigheden zijn de andere varianten.